

МЕНИДЖЪР.

БРОЙ 10 (180). ОКТОМВРИ 2013. ЦЕНА 5 ЛВ. WWW.MANAGER.BG

15
ГОДИНИ!

10

ФИНАЛИСТИ
ЗА МЕНИДЖЪР
НА ГОДИНАТА.
КОИ СА ТЕ?

Това е откъс от списанието.

Цялото списание може да намерите в Библио.бг

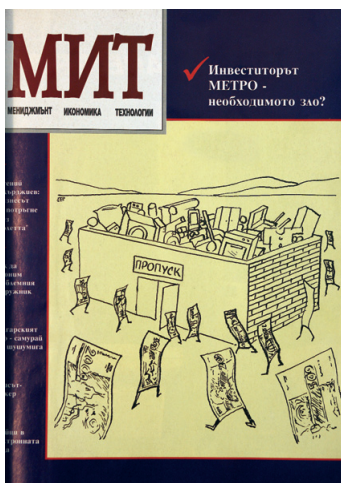
www.biblio.bg

БРОЙ 10

38 Тема Естествен интелект

52 Менеджър.ска култура

80 Трите най-опасни гуми за бизнеса:
"Всички правят така"

12 АСЦЕНТ

14 Президентът Росен Плевнелиев, министър-председателят Пламен Орешарски, кметът на София Йорданка Фандъкова, еврокомисарят Кристилина Георгиева и депутатът Томислав Дончев поздравяват "Менеджър" за 15-годишнината

16 Финалистите в конкурса "Менеджър на годината"

18 Майкъл Армстронг: Вярата в себе си е ключът към всеки успех

22 Трудното отмина. А сега накъде?

24 Има и успешни бизнеси

28 Поздравителен адрес от приятели и партньори

34 Кал-зрелище-популизъм

38 ТЕМА Естествен интелект

46 Нашето общество има още да воюва за своето щастие, **интервю с Васил Мирчев, издател на "Менеджър"**

52 Менеджър.ска култура, **автоинтервю на редакторите на "Менеджър"**

64 MANAGEMENT

66 За конкурентите или хубаво, или нищо

69 Само когато сме единни и преследваме общи цели, можем да вървим напред - **интервю с Боряна Манолова, финалист в конкурса "Менеджър на годината"**

72 Хюмън гизайнът - HR според звездите

75 Човек трябва да бъде постоянен, да има търпение и да бъде много трудолюбив - **интервю с Виолена Маринова, финалист в конкурса "Менеджър на годината"**

78 Дайте ни парите

80 Трите най-опасни гуми за бизнеса:
"Всички правят така"

83 България е твърде малка, за да разчита изцяло на вътрешния пазар - **интервю с Елена Маринова, финалист в конкурса "Менеджър на годината"**

86 Печалба от всяка покупка

88 По-добър свят за работа

90 MARKETING

92 Ще гойдат, няма да гойдат, ще гойдат...

95 Както екипът вярва на менеджъра си, така трябва и народът да повярва на политиците - **интервю с Ивайло Борисов, финалист в конкурса "Менеджър на годината"**

98 Време за силна реклама

101 Образованието е приоритет на света - **интервю с Ивайло Пенчев, финалист в конкурса "Менеджър на годината"**

104 Шампионатът на "А" група в рекламата 2013

107 Героите са около нас. Просто трябва да ги открием - **интервю с Милтос**

БРОЙ 10

151 IT решения за бизнеса

164 Вкусът на Япония

183 Modernity

Триантафилу, финалист в конкурса "Мениджър на годината"

110 Знам какво ще купиш утре

112 Рекламен гим

114 Какво работи в маркетинга

118 Магнит за фенове

119 **ECONOMY**

120 Откъде гоїде растежът

122 Новите пари - 2

125 Мениджърите са всеки ден на избори - интервю с **Орлин Попов, финалист в конкурса "Мениджър на годината"**

128 Активи на гъното

131 Приоритет на България трябва да станат малките и средните предприятия - интервю с **Пламен Митев, финалист в конкурса "Мениджър на годината"**

134 За 135 години Siemens в България се превърна в марка за качество и надеждност

136 Българските потребители са станали по-надеждни платци

137 **GLOBUS**

138 Папата суперзвезда

143 Основна задача на всяко правителство е да насърчава родното производство - интервю със **Сергей Андронов, финалист в конкурса "Мениджър на годината"**

146 Адвокатите на богатите - 2

149 Ако политиците се гържат като мениджъри, България ще просперира - интервю с **Цветан Ботев, финалист в конкурса "Мениджър на годината"**

151 **IT РЕШЕНИЯ ЗА БИЗНЕСА**

152 Ефект на квадрат

154 Доверен консултант

156 Управление на печата

158 11 причини да изберете Oracle ERP

161 **PRO**

164 Вкусът на Япония

168 Чистата напитка

172 Най-доброто червено вино

173 Българинът търси марки, а не просто бири

174 Стихиите в бутилка вино

176 **SCI-TECH**

177 Списание "Мениджър" и технологичната революция

180 "Свети Лазар" - различната болница

183 **MODERNITY**

187 Мъжът, който променя света

188 Миленима за отскок

192 Софийски разкази

194 Комикс

РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ
президент на Република България

"Мениджър" е запазена марка

Приемете моите най-искрени поздравления по случай юбилея на списание "Мениджър". За изминалите 15 години екипът на изданието доказва своя професионализъм и превърна "Мениджър" в запазена марка в представянето на актуална икономическа информация, успешни бизнес практики и корпоративен мениджмънт.

В условията на икономическа криза, днес страната ни има все по-голяма нужда от популяризиране на печелившите идеи и от изграждане на нова култура на управление, основана на корпоративната социална отговорност. Това е пътят на България за постигането на стабилен икономически растеж и благоденство за обществото, за което списание "Мениджър" има своя неоспорим принос.

Пожелавам на екипа на "Мениджър" позитивна тенденция на развитие, творческо вдъхновение и много нови верни читатели.

Обективни и предани на своята аудитория

Щастлив съм да поздравя целия екип по случай 15-годишнината от създаването на "Мениджър". През всичките тези години списанието се утвърди като достоверен източник за модерните и успешни практики в областта на бизнеса и технологиите. Смятам, че признанието, на което се радвате, отбелязвайки такава достойна годишнина, се дължи основно на едно качество и това е професионализъм.

Използвам случая да Ви поздравя и за уникативата "Мениджър на годината". Убеден съм, че представянето на добри управленски практики и успешни истории е пример, от който се нуждаят читателите Ви, и също така е стимул за развитие на българския бизнес.

Надявам се, че и занапред ще бъдете все така обективни и предани на своята аудитория, която непрекъснато ще се множи.

Пожелавам на целия екип здраве, нестихваща енергия и силна мотивация, за да посрещате успешно бъдещите предизвикателства. Честит празник и на добър час!

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ, министър-председател на Република България

ЙОРДАНКА ФАНДЪКОВА
кмет на София

Примерът на успешите мотивира

Поздравявам екипа на списание "Мениджър" с петнадесетата година от издаването на първия брой. През всичките тези години списанието се утвърди като сериозна и аналитична медия за икономика, бизнес и управление. Показаните примери на успели българи, мениджъри, които със своите знания и труд постигат добри професионални резултати, мотивира останалите хора да се развиват в своята работа. През тези години списанието се утвърди и като организатор на форуми, свързани с икономиката на страната и зелените политики в България.

Благодаря Ви за интереса и към проектите на Столична община, изпълнявани в града ни. Желая Ви много здраве и успехи!

Подкрепяте достойни каузи

Честит рожден ден на екипа на списание "Мениджър"! Вече 15 години съм между редовните Ви читатели - заради доброто качество на новините и задълбочените анализи, заради смислените инициативи и подкрепата Ви за достойни каузи. Благодаря Ви за Всеотдайността в работата и от сърце Ви пожелавам здраве и успех! На добър час!

КРИСТАЛИНА ГЕОРГИЕВА, европейски комисар по международно сътрудничество, хуманитарна помощ и реакция при кризи

Учебник за бъдещи герои

Дълго можем да разсъждаваме дали 15 години са много или малко. За един родител 15-те години възраст на неговото дете са нищо. Отлитам като миг, а пред рождбата стои целият живот.

Във вените на 15-годишния младеж тече огнена кръв и енергия, с която е готов да покори света. Да бъде възрастен.

Живеем в интересно време - динамично, неспокойно и изпълнено с обрати.

В стремежа си да напредваме всеки ден и да преодоляваме ежедне-

вните препятствия не обръщаме внимание на променящата се около нас среда. Остават малко доверени партньори, които да ни съпровождат. С които да бягаме, да спираме за миг загъхани, да се обръщаме за кратко назад и след може би малко болезнена равностметка да отправяме отново поглед към бъдещето.

В такива моменти ценим повече от всичко постоянството, присъствието и позицията именно на тези наши приятели и колеги.

Благодаря на списание "Мениджър" за това, че е било и продължава да бъде спътник на българския бизнес. За това, че пази постоянно буден погледа и е не просто огледало на съвременната ни бизнес история, но и представител на споделена идеология, принципи. Начин на мислене. Възхновение и сила за успешните хора на България. Учебник за бъдещите ѝ герои.

Затова гнес, когато правим равностметка, 15-те изминали години заедно ни се струват много. Но в контекста на вселената, която обитаваме, и бъдещето, за което мечтаем и работим, тези 15 години са само малка крачка.

Желая Ви още много по 15, уважаеми приятели.

Бъдете будни, търсещи и все така възхновяващи. И заедно напред!

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ, генунам

Майкъл Армстронг ще е специален гост на церемонията "Мениджър на годината"

Майкъл Армстронг, едно от най-големите имена в лидерството и управлението на хора, прие поканата на "Мениджър" и ще е специален гост на заключителната церемония на "Мениджър на годината". Той ще дойде от Лондон, за да се срещне и поздравя финалистите, участниците в конкурса, ще отпрати своите послания до тях и до всички мениджъри в България. Хубаво е, когато големите световни имена идват в България, когато знаят за нашите огромни усилия и успехи.

Вярата в себе си е ключът към всеки успех

Истинските лидери имат пет силни качества - разбират целта, придържат се към солидни ценности, ръководят със сърцето си, установяват близки отношения с екипите и са саможисциплинирани, казва Майкъл Армстронг в интервю за "Мениджър"

Господин Армстронг, променя ли се ролята на бизнес лидерите в новите реалности?

- Новите реалности са все по-ожесточена конкуренция, непрекъснато променящи се бизнес среда и възможности, силен натиск върху потребителското търсене заради финансови и политически кризи. Строгите икономии и ограничения ще продължат. В тази ситуация лидерите имат нова роля. Те трябва да бъдат много по-наясно с влиянието, което външните събития и тенденции оказват върху техния бизнес. Трябва да предвиждат проблемите, вместо просто да реагират на тях, въпреки че трябва и много бързо да се справят с трудности, които не са били предвидими, или с неочакваните последици от собствените си решения. Нужно е да са още по-наясно отпреди с необходимостта да използват внимателно наличните ресурси. И нещо много важно - техните служители са основният актив, за който те би трябвало да се грижат.

- Какви нови качества трябва да имат лидерите, за да се справят с предизвикателствата на днешното време?

- Новите качества, които са нужни, са най-добре описани в концепцията за автентично лидерство, формулирана от Бил Джордж - председател на борда и главен изпълнителен директор на биомедицинската инженерингова компания Medtronic. По време на неговото 12-годишно управление пазарната капитализация на компанията се увеличи от 1,1 млрд. долара на 60 млрд. долара, или средно с 35% на година. Според него автентичните лидери искрено желаят да служат на другите. Те са много по-заинтересувани да дадат нови възможности на хората, които ръководят, отколкото от властта, парите или престижа за себе си. Те ръководят с цел, съзнание и ценности. Изграждат трайни взаимоотношения, а другите ги следват. Те са последователни и

ЗАЩО ПИША ЗА "МЕНИДЖЪР"

Защото това списание успя да се задържи в страни от водовъртежа на злободневните страсти, да запази онази дистанция към събитията, която ни е нужна, за да разбираме света в дълбочина. Това става особено важно в периоди на всеобщо идеологическо затъпяване като настоящия, когато публичният дебат се свежда до някакви прости жестове, юмруци, знамена, виковете. Та има ли автор, който дълбоко в себе си да не се надява, че може би ще го четат мислещи хора?

ИВАЙЛО ДИЧЕВ

Кал-зрелище-популизъм

Почнахме да свикваме с това положение: истина е само крайното, разобличаващото, трансгресивното, истеричното. А всяко разумно размишление се отхвърля предварително като погодрително и платено

Метаморфозата на Николаю Бареков от ТВ Водец в политик е любопитна с това, че е трети случай на нова телевизионна партия у нас след предаването "Атака" (с водещия като лидер и Вагнеровите Валкирии като политическа програма) и след малко по-колективния проект на СКАТ в същия жанр. Нямам представа дали новата звезда е финансирана от Корпоративна търговска банка и подкрепена от медиите на Пеевски, какви точно "центристки" идеи предлага или колко големи са шансовете му да прескочи 4-процентовата бариера. По-любопитен е форматът, който се предлага. "България без цензура" е едновременно медиен, граждански и обществен проект. Гражданите говорят безспир по площадите и това се предава "без монтаж" в реално време от 17 до 18,30 по ТВ7 (Нешка Робева ги весели със спектакъл). Бареков нарича себе си едновременно политик и "желана марка". Той е ново поколение, ново лице, иска да спре мафията, да утеши народа (който не е София)... Все по-често чуваме подобни програми, нали?

Ако говорим за журналисти, които стават политици, това не е нещо ново и впрочем рядко се коментира. Че Ал Гор или Меглена Кунева са били жур-

налисти в един момент от кариерата си, не е особено интересен факт дори за опонентите им, които иначе можеха да вадят по някое недомислено изречение, написано в младежка възраст. В известен смисъл дори е странно, че толкова малко журналисти стават политици, като имаме предвид, че това са хора информирани, с буден политически рефлекс и кауза. Вярно е, че те често стават пиари, пресекретари или говорители поради общото пролетарианско отношение на професията под натиска на безплатната информация в интернет. Но - поне след еуфорията от ранните години на прехода - журналисти рядко заемат сериозни места в политическите партии. Не се натискат или не ги търсят? Според мен е второто: журналистите са твърде видими, имат мнения и заедно с това, поне сериозните сред тях, не носят кой знае колко гласове. Колегите им често ги намразват от завист, а и не може да се изключи опасността, изкушени от славата, да изнесат някаква вътрешнопартийна информация. Изобщо партиите имат леко недоверие към сериозните журналисти дори при най-голямо тяхно идеологическо старание.

Има ги обратните примери с политици, които

“ Интернет, наместо да се дисциплинира по модела на старите медици, съвсем разложи самите тях. ”

**Терминаторът на Калифорния
Арнолд Шварценегер**

Очарователната актриса и певица Ева Перон, наследила мъжа си в президентството на Аржентина

се впускат в шоубизнеса, като покойния Чавес, станал водач на многочасовото предаване "Ало, президенте" - караше се на граждани, които му се обаждаха в реално време, после им попяваше с китара. Това направи Кошлуков, след като не успя да удържи политическата си кариера. Но при единия и при другия тип "кариерно развитие" става дума за съвсем определен жанр: шоу, където водещият е домакин и в това качество оценява, обобщава. Трудно можем да си представим бъдещ или бивш политик, който да се занимава примерно с разследваща журналистика.

Другият елемент на явлението е забавното шоу. Впрочем актьора често го сравняват с политика, доколкото и двете професии се изиявяват на сцена. И понеже погудимите, пълнитрите и президиумите днес навяват неударима скука, двата персонажа почват да се сливат върху екрана: кино-, телевизионен, а вече и компютърен. Прочум е случаят с Роналд Рейгън, който изигра убедително най-големия блъф в историята на международните отношения, като излъга руснаците, че готви система за междузвездни войни, за да ги принуди да се разоръжат. Знаем и за злополучния терминатор на Калифорния Шварценегер, за многото губернатори на индийски провинции, та дори за гецата актьори Качински, станали политици пак заедно, както често се случва с близнаците. Малко по-друг тип са персонажи като очарователната актриса и певица Ева Перон, наследила мъжа си в президентството на Аржентина и разбира се(!), шеметната Чичолина, която стана депутат в италианския парламент от Рагу-

Актьорът Роналд Рейгън успя да измами руснаците с междузвездни войни

калната партия след кариера на... порно звезда. Пак от Италия идва и най-пресният пример на синкретичен шоуполитик: това е телевизионният комик Бене Грило, чиято партия "Пет звезди" взе една трета от местата в последните избори с програма, която може да се сведе до знака V за vaffanculo ("вървете да ви го сложат отзад"). Телевизионната слава при него Впрочем беше усилена от активното му присъствие в новите медии, които създават ефект, подобен на порнографията, доколкото можеш да вкусиш сладостта на псуването, на разкриването, на прекрачването.

В България този тип звезди все още се употребяват от партиите като художествена украса за партийните мероприятия. Особено силно наблегна на тях царят: той вкара в парламента красиви медийни персони, които нямаха какво да кажат за политиката, но занимаваха обществеността с лични въпроси за радост както на жълтите медии, така и на лидера си. Опитите за директно овладяване на политиката от художествени лица като шоумена Любен Дилов-син с "Геръовден" или певеца Светослав Витков, издигнат за президент през 2011 г., засега са далеч от италианския челен опит. Жорж Ганчев донякъде играеше в този коридор, но неговият ореол тогава беше много по-енциклопедичен - освен режисьор от Холивуд и певец на китара той се представяше и като бизнесмен, и фехтовач, и приятел на разни важни хора, и мислител. Защо не успяват у нас откровено художествени лица? Вероятно подобни публични фигури са твърде разкрити за обществото - знаем за емоциите им, личния им жи-

ВАСИЛ МИРЧЕВ:

НАШЕТО ОБЩЕСТВО ИМА ОЩЕ ДА ВОЮВА ЗА СВОЕТО ЩАСТИЕ

Изгръжката на повечето медии е държавна, а пък интересът - частен. Това погазва свободното слово, смята издателят на "Мениджър"

15

години издавате сп. "Мениджър". Имало ли е случаи да съжалите, че го правите?

- В никакъв случай. От списанието съм получавал през цялото време само добри емоции.

- А освен добри емоции друго донесло ли ви е?

- Нищо по-хубаво няма от положителните емоции. Те стоят зад успешните проекти в живота. Списанието ми създаде много хубави контакти в обществото, в бизнес средите особено, създаде добра репутация на компаниите, в които участвам, така че това е чудесна добавена стойност.

- Не е ли рисковано да бъдеш издател днес в България?

- Не само издателският бизнес е рискован, предприемачеството въобще е рискова дейност. Но в издателския бизнес създава култура, образова, възпитава към добро. Носи удовлетворения - свързани с етиката и репутацията. Приятно е, когато чуя, че "Мениджър" е едно от най-добрите списания в България.

- Какви са трудностите на издателската дейност?

- Както всяка бизнес инвестиция, ако проектът има добра и дългосрочна визия, оттам нататък могат да се нарежат много неща. Освен че списанието има дългосрочна визия, имам късмет с чудесен екип с висок морал, етика и култура. Удоволствие е да работя с него.

- Как ви се струва медијната среда в България?

- Тя отразява състоянието на цялото общество в момента. Не може в едни сфери нещата да са добре, а в други - зле. Ние сме развиващ се пазар с типичните за рязката промяна от социализъм към капитализъм несъвършенства.

- Болест на растежа?

- Не бих го нарекъл болест. Това е част от израстването, от промяната. От друга страна, ако наречем това състояние някаква болест, за всяка болест си има лек. Абсолютно съм убеден, че бъдещето е добро. Болестта ще отмине и медиите ще станат наистина четвърта власт, както им се полага.

- В момента те са по-скоро притурка към някоя от другите власти.

- Те са придатък към икономическата и политическата власт, но не са самостоятелни.

- А как могат да станат такива? Собствениците на медици у нас имат и друг бизнес и непрекъснато погичияват интересите на пресата на него.

- Според мен гържавните медици в момента погичияват как би могъл да се реши проблемът със свободата на словото. БНТ и БНР са най-свободните медици и основна причина за това е прозрачното директно гържавно финансиране и контрол. По този начин обществото влияе върху управлението на медиите. Защо да не се направи експеримент в България със създаването на гържавни печатни издания? Така или иначе в огромната си степен частните медици у нас се финансират от гържавата, пряко и косвено. Ако финансирането стане прозрачно, средата ще е друга.

- Пог косвено гържавно финансиране имате преградено спечелени поръчки за медијно отразяване или помощта от ЕС?

- И това също. Кампаниите на много гържавни институции са обвързани с частни медици. Най-голямото перо от приходите на медиите не идва от дейности, присъщи на този бизнес - продажба на продукта им. Издръжката на тези медици е в голяма степен от гържавата, а пък интересът е частен. От това идва непрозрачността и намаляването на свободата в медиите.

- В медиите има и много автоцензура. Журналистите сами ограничават свободата си.

- Това е нормално, защото страхът да останеш без работа и да бъдеш черната овца е силен демотиатор. Нормално е за човешката природа да се адаптира и да се конформира.

- Случвало ли се е да ви бъде оказван натиск, например политически, за да публикувате или да не публикувате нещо в списанието?

- Правени са опити за ползване на "Мениджър" за изграждане на нечия репутация или за акцентирание върху конкретни теми. В списанието сме създали политики, които гарантират неговата свобода и независимост. То е силно фокусирано върху бизнеса и мениджърите в България, а не върху партии и личности от политическия живот. Ние сме малко настрана от проблемите на ежедневниците.

- Виждате ли бъдеще за печатните медици, или смятате, че интернет ще ги убие? Наскоро NewsWeek прогаде последния си печатен брой.

- Смятам, че печатните медици категорично имат бъдеще наред с електронните медици. Както едно време, когато се появило киното и телевизията, това не уби театъра. Но, разбира се, пресата ще раздели пазара си с електронните медици. В следващите 40-50 години ще разберем дали съм бил прав. Можем да следим и какво се случва в Америка, там нещата стават по-бързо.

Но знаете ли, американецът сутрин става и отива да работи. Пресата и другите удоволствия са между другото. Докато по нашите ширини работата върви по-бавно. Ние обичаме да се наслаждаваме повече на живота.

- Не сте ли съгласен с тази философия?

- Щастие е нещо постижимо, но трябва да се борим за него. Трябва да осъзнаваме какво ще ни доведе до това щастие. Това важи за цялото общество. Защото щастие е на един индивид е по-голямо, ако е

Знам какво
ще купиш утре

Активи
на дъното

Папата
суперзвезда

Има и успешни
бизнеси

HR според
звездите

МЕНИДЖЪРЪТ

БРОЙ 10 (180). ОКТОМВРИ 2013. WWW.MANAGER.BG

МЕНИДЖЪР ♥ ПРИРОДАТА

Боряна Манолова

ОТ SIEMENS
БЪЛГАРИЯ.
Финалист
в конкурса
"Мениджър
на годината"

ТЕМА ЕСТЕСТВЕН ИНТЕЛЕКТ

Боряна Манолова: Само когато сме единни и преследваме общи цели, можем да вървим напред

Добрият мениджър трябва да има много ясна представа за ситуацията на пазара, да има стратегия за развитието на компанията и да вижда възможностите за растеж, смята главният изпълнителен директор на Siemens България

Какво успешният мениджър прави по-добре от другите?

- За мен най-ценното качество е да бъде балансатор между всички отделни членове на екипа и да успява да достигне до всеки от тях. Да ги спечели за общата кауза, за която понякога някой трябва да направи компромис. С правилния подход добрият мениджър може да възхити служителите да дават най-доброто от себе си. Друго важно качество е свързано с избора му на екип и да намери най-добрите хора за съответната позиция. Добрият мениджър, в моите очи, трябва да има много ясна представа за ситуацията на пазара, да има стратегия за развитието на компанията и да вижда възможностите за растеж.

- Какво най-много ви тежи?

- Разединението, което напоследък се засилва в обществото ни. Много лесно зачеркваме гадени прослойки, дори и бизнеси. Дори когато става въпрос за "мениджър", "предприемач" или "бизнесмен", това често е с негативна окраска. Противопоставянето на български и чуждестранен бизнес. Необходимо е да има по-голям диалог между отделните групи в обществото. Защото само когато сме единни и преследваме общи цели, можем да вървим напред и да осигурим едно по-добро бъдеще за следващите поколения. Конкурсят "Мениджър на годината" изпълнява една много важна роля, представяйки добрите мениджъри и популяризирайки добрите практики в компанията.

- На кого бихте поверили бизнеса?

ИНЖ. БОРИАНА МАНОЛОВА е главен изпълнителен директор на Siemens България, световен лидер в енергетика, индустрия, инфраструктура и здравеопазване. Била е дългогодишен изпълнителен директор на шведската компания за пътностроително оборудване "Атлас Копко Лифтър". Има мениджърски и предприемачески опит в частния и обществените сектори. Магистър по електротехника и по фирмено управление. Завършила е курсове за лидерство и предприемачество в Vossini, Италия, и INSEAD, Франция. Владее английски и руски език, ползва немски. Омъжена, с едно дете. Член е на управителния съвет на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България, както и председател на Обществения съвет на жените в бизнеса в България.

- В Siemens имаме програма за карьерно развитие. Тя включва също главният изпълнителен директор да подготвя и развива тези

членове на екипа, които имат необходимите качества и опит да го наследят в определен момент. С удоволствие работя с тези мениджъри, инвестирам време и усилия в тяхното израстване, а и аз самата се обогатявам от контактите ми с тях.

- Трябва ли да има приоритети в развитието на България, кои могат да бъдат?

- Все още не виждам национален дебат как виждаме бъдещето на България, с какво тя е уникална и кои области са приоритетни. Това, което ни липсва, е дългосрочна стратегия как и в коя посока да се развива икономиката ни - каква ни е целта и как искаме да я постигнем. Тази стратегия трябва да е национална цел, одобрена и подкрепяна от всички водещи и влиятелни политически субекти. От началото на прехода на нас ни липсва приемственост - всеки гошъл на власт обявява преходния подход за грешен и поема в друга посока. Това много обърква предприемачите, независимо български или чужди, тъй като това, което бизнесът иска, е стабилна обстановка и предвидимост.

- Оптимист ли сте за България? Защо?

- Оптимист съм, защото България е устоявала на множество препятствия. Народът ни е съхранил през многовековната си история своя език, култура и обичаи. Необходимо ни е национална кауза, около която да се обединим и всеки един от нас да се почувства част от едно цяло. ■

ЗАЩО ПИША ЗА "МЕНИДЖЪР"

Обичам да пиша. Но не обичам да пиша за Всеки и за Всичко. Определено обичам да пиша за "Мениджър", защото:

- винаги съм имала свободата да бъда себе си чрез текста си;
- винаги съм писала по теми, които са актуални и свързани с това, с което се занимавам;
- никога текстовете ми не са били редактирани до неузнаваемост;
- и не на последно място, защото зад списание "Мениджър" се крие един страхотен екип от хора, които смело мога да нарека свои приятели.

ДЕСИСЛАВА БОШНАКОВА

Ще дойдат, няма да дойдат, ще дойдат...

Как да осигурим гости на събитието. И да ги накараме да го запомнят

Всеки, или поне така си мисля, е изпитвал ужаса да чака гости, които все не идват. Традиция у нас е да не се ходи навреме, а и повечето хора искат да избегнат неудобството да се появят първи. Но всички, които организираме събития, знаем, че това усещане не спира да ни тревожи след натрупания опит и е част от тръпката на всяко събитие. Има фактори, които не можем да контролираме - един от тях е времето. Ако вали или е много студено, на по-малко хора им се излиза. Ако е много горещо, ситуацията е същата.

Но като изключим времето, с което никога не знаеш какво може да се случи, останалите фактори донякъде подлежат на контрол и планиране. Ето някои, които могат да бъдат овладени:

1. Колкото повече, толкова повече?

При организирането на специални събития правилото на Мечо Пух по-скоро не важи, но мнозина отказват да приемат този факт. Всяко събитие е уникално и затова го наричаме специално. Ако поканите всички хора, на които имате контактите, това няма да увеличи броя на гостите.

Не всеки откликва на всяка покана. Важно е да знаете за кого е важно вашето събитие и да поканите точно тези хора. В теорията се казва, че обикновено около 1/3 от всички поканени идват на събитието. Да, знам, че това правило невинаги е вярно. Ако сте поканили точните хора, може и 90% да дойдат. Но практиката показва, че почти никога не каним само правилните хора, а всички. Е, когато подходим по този начин, е добре да очакваме съотношението да се спази.

2. Локацията, тъпако!

Позволявам си да перифразирам прословутата фраза "Икономиката, глупако", за да подчертая значението на локацията. Хората обичат или да им е лесно, или да им е интересно. Ако ги поканите на труднодостъпно място, на което при това те вече са били, намалявате шанса да дойдат. Ако им предложите лесно да видят нещо ново, напливът ще е по-голям.

3. Ден, час и място - вие ги избирате, нали?

Обмислете внимателно кога да се случи. Този избор е важен, защото хората може да искат да дойдат,

но да не го направят по няколко причини: груги интересни за тях събития по същото време, наптовареност на работното място (приключване на година, предаване на отчети и груги дейности, които вие може да преградите), отделили са това време за приятели и семейство - обикновено в сряда и петък вечер и през уикендите повечето от нас са с близките си. Трябва да им предложите нещо неустоимо, за да нарушат графика си.

4. Важно ли е за мен?

Този въпрос си загава всеки, получил покана за събитие. "Важно" може да означава много неща - за да уважите домакина, за да затвърдите или създадете бизнес отношения. Или защото това, за което ще се говори, ще има значение за вас в бъдеще. Трудно е с медицинска точност да определим за кого какво ще е важно. Но нък можем с голяма вероятност да поканим различни гости, знаейки какво има значение за тях.

5. Обърнатата пирамиди

Много журналисти използват този похват при писане на текстове. Но когато започнете да

Активи на дъното

Фирмите ще имат все по-голям стимул да раздвижат ликвидните си средства, да вземат кредит, за да купят оборудване или сгради

От около година насам гумата "криза" постепенно се измества от "възстановяване" в бизнес новините в САЩ. Дори и в Европа вече се гледа по-оптимистично на растежа и на перспективите за подобрене през следващата година. Без съмнение и българската икономика се намира в своята повратна точка. Какво се случва с цената на активите - ще падат или ще започнат да пълзят леко нагоре, това е въпрос, който вълнува всички предприемачи.

При пазара на недвижими имоти няма сигнали, че сделките и цените рязко ще скочат в близко бъдеще. През следващите няколко тримесечия инвестициите в недвижими активи ще останат блокирани. Единственото изключение е земеделската земя. Инвеститорите в нея се радват на значително покачване през последните години. Причините са известни - обработваемата земя е ограничен ресурс в добре развиващ се сектор благодарение и на европейските субсидии. Търсенето идва от земеделските производители и отдавна измести значението на финансовите инвеститори, които преди пет години бяха купувачи при половината от сделките. Растящите ренти и окрупняването ще продължат да подкрепят пазара на земя, който няма да има нищо общо със ситуацията на пазара на офиси или ваканционни имоти. Повече фирми ще предпочетат да инвестират в собствен имот през следващата година, увеличаващото се

строителство на офиси показва, че предприемачите в сектора вече се готвят за това.

Вниманието към лихвените проценти и ликвидните средства не е случайно. Те са определящи за текущата стойност на активите и за възстановяването на пазара на имоти. Промяната на лихвените нива ще бъде един от факторите за задвижване на икономиката по посока на растежа. Тенденцията при тях е очевидна - намалението е плавно, но постоянно вече няколко години. Снагът, особено при лихвите по депозити, все още не показва признаци на прекратяване и може би ще продължи. Какво означава това за ликвидните активи на българските компании? На първо място - по-нисък доход от парите по срочни депозити. При оборотните средства по разплащателни сметки, където лихвите са незначителни, едва ли ще има промяна. Някои компании може да сменят банката си в търсене на по-висока лихва, с което само ще отложат неизбежния ефект от намалението им. Вторият и по-важен икономически ефект от намалението на лихвите се крие в облекчаването на условията за кредитиране и търсенето на високодоходни алтернативи. Това обхваща и вече споменатите инвестиции в недвижими имоти, към които ще се насочат част от натрупаните близо 70 млрд. лв. в банките.

Фондовият пазар вече даде знак, че настъпва процес на подобрене на инвестиционната

активност. Водещите български акции показнаха между 30 и 50 на сто за една година. На Запад това е изпреварващ икономическият развие индикатор, който се дължи изцяло на значението на реалните лихви в икономиката и на условията за кредитиране. Обичайно е последван от повишаване на инвестиционната активност на бизнеса и домакинствата, които заменят машини, оборудване, жилища и стоки с дълготрайна употреба. Кризата принуди българските фирми да ограничават значително инвестициите си и само отделни експортно зависими сектори от добива и промишлеността можеха да си позволят подмяна на амортизирано оборудване или строителство на нови мощности. Дори 2012 г. носи само стабилизиране на нивото на инвестициите спрямо предходната, при това след три години на значително свиване. Дълготрайните материални активи на предприятията от промишлеността и строителството намаляват от 2010 г. насам и единствено фирмите от комуналните услуги и операциите с недвижими имоти отчитат силно нарастване и успяват да компенсират намалението в останалите сектори. Снагът не е необичаен по време на икономическа криза, когато фирмите отписват и преоценяват активите си. А и тогава доста дружества не успяват да се преборят със затрудненията си и отиват към ликвидация. Но за нашата икономика през последните години е показателно, че пари се влагат само в енергетика, при това за най-скъпото производство на електричество, както и за големи строителни проекти. Секторите, създаващи заетост и доходи, каквито са промишлеността и търговията, отбелязват свиване на материалните си активи, макар и със скромни годишни темпове от по няколко процента.

Българските компании ще се възползват от динамиката на лихвите и от постепенното възстановяване на пазарите в Европа. Настъпва повратната точка

“Настъпва повратната точка за инвестициите, макар че това ще е един осезаемо дълъг период.”

THE CHEF

Георги Георгиев,
Namachi

Георги Георгиев работи в ресторант Namachi от четири години, две от тях като chef. Той е на 22 години, а е посветил на японската кухня.

Вкусът на Япония

Може би това, което най-добре характеризира японската кухня, е нейната изчистеност - независимо дали става въпрос за вкус, или визия. Същевременно тя е сред най-изтънчените в света.

Днес ще ви отведе в ресторант "Хамачи" в "Лозенец", София, на гости на главния готвач Георги Георгиев. Ще започнем направо от менюто, със салата от спанак, сусамово семе и гресинг. Типично за японската кухня е добрият баланс на вкусовете - свежо, чисто и вкусно.

И независимо че японската кухня е много повече от суши, не можем да се сдържим и ще опитаме поне едно суши ястие. Тук, в "Хамачи", прилагат всички тънкости на това изкуство. Поставените като удивителен знак отгоре темпура скариди добавят визуална наслада към безупречния вкус.

Еlegantно нарязаният и напълнен с морски гарове калмар, изящно декориран с графика от мастило, е чудесен. И отново изчистеност и деликатни вкусовете.

За любителите на сладкото главният готвач е приготовил темпура ябълки, като умело комбинира свежестта и киселата жилка на зелени ябълки с канела и кафява захар. В средата на чинията - пресен домашно приготвен сладолед от сливи. Приятно впечатление правят не само вкусовете, които се балансират почти съвършено, но и контрастът между топлата пържена темпура ябълка и студения сладолед.

Японската кухня е изключително здравословна и Западният свят има много какво да научи от нея. Например в "Хамачи" не се предлагат газирани напитки. И ако не сте в настроение за вино от листата им или за традиционното sake - може да се възползвате от превъзходния домашно приготвен малинов сок или прясно изцедения сок от ябълка с канела. Разбира се, може да се насладите и на богатия избор от различни видове чай.

Забележка: Този път решихме да не се залавяме със сложни рецепти, бихме искали да възприемете описанието им по-скоро като насока.

МИСО ПЪЛНЕН КАЛМАР

Калмар с пълнка от скариди, миди, опашки от раци, мисо, даши, чесън и зелени подправки. Изпечен на тепаняки и залят със сос Мисо.

СУШИ

ТЕН РОЛ: Урамаки с темпурирана скарида и сусам, залят с плодово-зеленчуков сос Тонкацу.

НИГИРИ КАБАЯКИ: Нигири със затоплена пушена змиорка и Унаги сос.

ТЕМПУРА ЯБЪЛКИ

Зелени ябълки, темпурирани с корнфлейкс, мед и бадеми. Поднесени с домашно приготвен сладолед от сини сливи и коняк Hennessy.

Чистата напитка

Именно кралица Виктория била тази, която сложила началото на кралските посещения на север в Шотландия всеки август. Но замъците там били госта усойни дори и през лятото, така че се налагало човек да пише малко алкохол, за да се сгрее.

През далечната 1859 г. кралицата отбелязала в дневника си: "Пих малко уиски, разрежено с вода, защото хората ми твърдят, че чистата вода би била твърде студена за пиене".

Както и да го погледнем, това си е било учтиво и елегантно извинение да пинеш едно-две. Шотландците дълбоко оценили кралското благоразположение към тяхното уиски. За кореняците обаче гобавянето на вода към уискито граничело със светотамство. Една стара шотландска поговорка гласи, че има само две неща, които шотландците обичат чисти - и едното от тях е шотландското уиски.

За това има и добра причина. Скочът, който кралица Виктория пила през 1859 г., бил чисто малцово уиски. Оригиналната шотландска рецепта за правене на уиски изисквала чиста вода и малц от ечемик, които да се дестилират в меден казан с формата на лукова глава, а извлеченият алкохол отлежавал в дълбоки бъчви. Водоизточникът бил от жизненоважно значение за крайния продукт - независимо дали водата идвала от извор, поток или кладенец, тя допринасяла за цялостния характер и качество на скоч уискито. А именно характерът е онова нещо, което прави шотландското малцово уиски уникално, различаващо се в зависимост от различните дестилерии по вкус, аромат и текстура. И независимо че водата е незаменима и изключително важна част от производството на уискито, шотландците вярват, че никога не бива да бъде гобавяна към вече готовия краен продукт. Абсолютно нищо и никога, дори самата кралица, няма право да размива или разрежда неговата многослойна структура, която може едновременно да бъде опушена, пикантна, огнена и цитрусова, и примесена с нотки на ванилия, торф, мед, тютюн, гъб и мащерка, букет от сладки земни аромати. Да гобавиш вода към тази магия, е не само грях, а истинска обига!

И докато кралица Виктория се наслаждавала на малцовото шотландско уиски, действията на дъма мъже щели да определят неговата съдба и да му придадат облика, който познаваме днес. Ейнис Кофи усвършенствал казана за извличане на алкохол, като го направил с формата на висока, изправена колона - за много по-голяма ефективност. Заслугата на другата личност, Андрю Ъшър, е откриването на смесването на малцови уискита от различни дестилерии и комбинирането им със същия брой или повече житни уискита. Понякога се смесват 40 до 50 различни уискита, за да се постигне продукт с балансиран и помек вкус. И ето че не след дълго благодарение на тези две нововъведения почти цялата продукция на Шотландия била от блендирани (смесени) уискита.

Малцовото уиски има дълга история. Първите писмени препратки към него датират от 1494 г. В записите на шотландската хазна, но вероятно уиски се е дестилирало още два века по-рано - и шотландците не били готови да оставят изкуството на малцовото уиски да умре през деветнадесети век. Сред

**Библио.бг - платформа за електронни книги и
списания**

Чети каквото обичаш!

www.biblio.bg

